

Nemůžete vědět, jaké to teď pro nás je – vždycky budete o krok pozadu.

Budte za to vděční.

Nemůžete vědět, jaké to pro nás bylo tenkrát – vždycky budete o krok napřed.

Za to buďte taky vděční.

Věřte nám: Mezi minulostí a přítomností je takřka dokonalá rovnováha. Zatímco z nás se stává vzdálená minulost, z vás se stává budoucnost, kterou si uměl jen málokdo z nás představit.

Je těžké o něčem takovém přemýšlet, když vás zaměstnává snění nebo milování nebo šoustání. Ztratí se vám kontext. Jsme duchovní břímě, které si nesete, stejně jako to svých prarodičů nebo kamarádů z dětství, co se odstěhovali. Snažíme se, aby bylo co nejlehčí. A zároveň při pohledu na vás nemůžeme nepomyslet na sebe. My byli kdysi ti, kdo snili a milovali a šoustali. My byli kdysi ti, kdo žili, a potom jsme byli ti, kdo umírali. Všili jsme se, steh po stehu, do vašich životních příběhů.

Kdysi jsme byli jako vy, jen náš svět nebyl jako ten váš.

Nemáte tušení, jak blízko jste byli smrti. Před jednou dvěma generacemi byste tu byli dost možná s námi.

Nesnášíme vás. Ohromujete nás.

Je pátek večer 20:07 a Neil Kim na nás právě myslí. Je mu patnáct a jde ke svému příteli Peterovi. Chodí spolu rok a Neila nejdřív napadne, jak se to zdá být dlouho. Od začátku mu všichni říkali, že jim to nevydrží. Ale teď mu přijde, že i kdyby to nevydrželo navzdýcky, vydrželo to už dost dlouho, aby to něco znamenalo. Peterovi rodiče se k Neilovi chovají jako by byl jejich vlastní, a přestože Neilovi rodiče jsou pořád ještě střídavě zmatení a ustaraní, nezavřeli mu žádné dveře.

Neil má v batohu dvě DVDčka, dvě láhve dietní kcoly Dr Pepper, těsto na sušenky a sbírku básní. Nic víc než tohle – a Petera – nepotřebuje, aby mu blesklo hlavou, jak obrovské má štěstí. Štěstí ale vlastně jeale, jak jsme zjistili, vlastněsoučástí neviditelné rovnice. Dva bloky od Peterova domu to Neil letmo nahlédne a zasáhne ho pocit hluboké, bezejmenované vděčnosti. Uvědomí si, že za své štěstí vděčí i svému místu v dějinách. a vV myšlenkách na okamžik zalétne k nám, kdo jsme tu byli před ním. Nejsme pro něj jména, nebo tváře; jsme abstraktní pojem, síla. Jeho vděčnost je ojedinělá – kluk bude mnohem spíš vděčný za dietní ckolu, než za to, že je živý a zdravý a může si v patnácti vykračovat ke svému příteli bez nejmenších pochyb, zda je to tak správně.

Netuší, jak je krásný, když stoupá po cestičce a zvoní na zvonek. Netuší, jak krásné jsou najednou obyčejné věci, když zmizí.

Jste-li teď teenageři, nejspíš jste nás nijak zvlášť neznali.

Jsme vaši stínoví strýci, vaši andělští kmotři, nejlepší mámini nebo babiččini kamarádi z vejsky, autoři té knížky, co jste našli v knihovně v sekci gay literatury. Jsme postavy ve hrách Tonyho Kushnera nebo jména na prošívané dece, která se už vynadáva jen zřídkka. Jsme duchové zbývající starší generace. Znáte některé naše písničky.

Nechceme vás sužovat přílišnou zasmušilostí. Nechceme svým odkazem učinit *vážnost*. Tak byste svůj život žít nechtěli, a ani byste tak nechtěli být vzpomínáni. Bylo by chybou vidět naši podobnost v našem umírání. Žítí bylo důležitější.

Naučili jsme vás tančit.

Je to tak. Koukněte na Tariqa Johnsona na parketu. No fakt – koukněte na něj. Metr devadesát, osmdesát kilo a to vše lze tím správným oblečením a tou správnou písničkou proměnit v masu bezstarostné radosti. (Ty správné vlasy tomu taky pomáhají.) Zachází se svým tělem, jako by bylo z ohňostrojů nacasovaných přesně do rytmu. Tančí sám, nebo tančí se všemi v místnosti? Chcete slyšet tajemství?: Na tom nesejde. Strávil dvě hodiny na cestě, aby se dostal do města, a až to všechno skončí, bude mu trvat víc než dvě hodiny dostat se zpátky. Ale stojí to za to. Svoboda není jen o volení a sňatcích a líbání se na ulici, i když to všechno je důležité. Svoboda je taky o tom, co si sami sobě dovolíte. Sledujeme Tariqa, jak sedí na hodině španělštiny a kreslí si do sešitu smyšlené mapy. Sledujeme Tariqa, jak sedí v jídelně a po očku sleduje starší kluky. Sledujeme Tariqa, jak si na postel pokládá oblečení a vytváří obrys člověka, kterým ten večer bude. To samé jsme dělali léta. A na to jsme se těšili, na to samé, na co se těší Tariq. Na tohle osvobození.

Hudba teď není o moc jiná, než když my jsme vyráželi na

parket vyráželi my. To něco znamená. Našli jsme něco univerzálního. Tuhle touhu jsme si uchovali, a potom ji vypustili do éteru. Zvuky zasáhnou tvé tělo a dáš se do tance.

Jsme v těch částicích, které tě sem přivedly. Jsme v té hudbě. Zatanči nám, Tariqu.

Pociť nás ve své svobodě.

Byla to znamenitá ironie: Zrovna když jsme se přestali chtít zabít, začali jsme umírat. Zrovna když jsme začali cítit sílu, přišli jsme o ni.

To by se vám stát nemělo.

Dospělí si mohou říkat, co chtějí, o tom, že se mládí cítí neporazitelné. Jasně, někteří z nás byli takoví suveréni. Byl tu ale i ten temný vnitřní hlas, který nám říkal, že jsme ztraceni. A potom jsme byli ztraceni. A potom jsme nebyli.

Vy byste se nikdy neměli cítit ztraceni.

Je 20:43 ten samý pátek večer a Cooper Riggs je nikde. Je u sebe v pokoji, sám, a přijde mu to jako nikde. Mohl by být někde venku, s lidmi, a pořád by mu tu přišlo jako nikde. Svět je v jeho očích plochý a fádňí. Všechny vzruchy jsou z něj vysáté a jeho energie proudí místo toho rušnými chodbami jeho mysli a vydává naštvaný, frustrovaný zvuk. Sedí na posteli a bojuje sám se sebou a nakonec jediné, co ho napadne, že by mohl dělat, je jít na internet, protože život tam je stejně plochý jako skutečný život, ale bez očekávání toho skutečného. Je mu teprve sedmnáct, ale online mu může být dvacet dva, patnáct, dvacet sedm. Může být čímkoli, čím ho chce ten druhý mít. Má falešné profily, falešné fotky, falešné údaje a falešné životní příběhy. Konverzace jsou povětšinou taky falešné, plné flirtovních příslibů, kterým nikdy nedostojí, jiskření,

kteře nikdy nepřeroste v oheň. Nepřizná to, ale ve skutečnosti pátrá po překvapení z něčeho opravdového. Otevře si sedm stránek najednou, chce svou mysl zaměstnat, lstí se vytrhnout z nicoty, i když si stejně dál přijde nikde. Zabere se tak do vyhledávání, až se zdá, že na ničem jiném už nezáleží a čas je najednou bezcenný, určený pro bezcenné věci.

~ ~ ~

My víme, že někteří z vás mají ještě pořád strach. My víme, že někteří z vás pořád ještě mlčí. To, že je to už lepší, nutně neznamená, že je to vždycky dobré.

Snění a milování a šoustání. Nic z toho není identita. Možná z pohledu ostatních, ale ne pro nás. Jsme o tolik komplikovanější než tohle.

Tak rádi bychom vám poskytli příběh stvoření, přesný důvod, proč jste takoví, jací jste, proč až budete tu větu číst, budete vědět, že je o vás. My ale nevíme, jak to začalo. Sotva jsme rozuměli dobře, kterou jsme znali. Strádáme věci, které jsme se naučili, a dohromady jich ani zdaleka není dost, aby vyplnily prostor jednoho života.

Bude vám chybět chuť cereálních kroužků.

Bude vám chybět pouliční ruch.

Bude vám chybět dotek jeho zad na vašich.

Dokonce vám bude chybět i to, jak vám krade peřinu.

Nenechávejte tyhle věci bez povšimnutí.

Neměli jsme internet, ale měli jsme síť. Neměli jsme chatovací místnosti, ale měli jsme místa, kde jsme svou síť splétali. Nejvíc to bylo vidět ve městech. I někdo tak mladý jako Co-

oper, tak mladý jako Tariq, by ji dokázal najít. Mola a kavárny. Místa v parku a knihkupectví, kde jako králové levobočci vládli Wilde a Whitman a Baldwin. To byla bezpečná útočiště, i když jsme se báli, že příliš se vystavovat znamená vystavit se útoku. Naše štěstí v sobě mělo vzdor a naše štěstí v sobě mělo strach. Někdy tam panovala anonymita a někdy měl člověk kolem sebe přátele a přátele přátel. V každém případě byl spojený s ostatními. Skrze své touhy. Skrze svůj vzdor. Skrze ten prostý, komplikovaný fakt toho, kým je.

Mimo města byla spojení hůř vidět, síť byla řidší, místa obtížněji k nalezení. Ale byli jsme tam. I když jsme si mysleli, že jsme jediní, byli jsme tam.

Jen máloco nám dokáže udělat takovou radost jako gay ples.

Právě teď, ve 21:03 v pátek večer, se nacházíme ve městě s nepravděpodobným jménem Kindling – první osadníci evidentně toužili po smrti v plamenech, nebo možná jen chtěli vzdát hold třískám udržujícím je v teple, když tohle místo pojmenovali podpal. V průběhu času se někdo zjevně poučil z příběhu o třech prasátkách, protože kulturní centrum je celé postavené z cihel. Je to fádňí, nevýrazná budova ve fádňím nevýrazném městě – s architekturou krásnou jako slovo *komunální*. Ne zrovna pravděpodobné místo pro setkání modrovlasého a růžovovlasého kluka.

V Kindlingu nebydlí dost gay mládeže, aby měli ples jen sami pro sebe. Takže se sem dnes večer sjíždějí auta z celého okolí. Některé páry přijíždějí společně, smějí se nebo se hádají nebo sedí každý pohroužený do vlastního ticha. Někteří kluci přijíždějí sami – vyplížili se z domu nebo mají v kulturním centru sraz s kamarády nebo si události všimli na internetu a na po-

slední chvíli se rozhodli dorazit. Jsou tu kluci ve smokinzích, kluci vyšperkovaní květinami, kluci v rozdrbaných mikinách s kapucí, kluci s kravatami tak úzkými jako jejich džíny, kluci, kteří si ze srandy oblékli taftové róby, kluci, kteří si ne ze srandy oblékli taftové róby, kluci v tričkách s věčkovým výstřihem, kluci, kteří se ve společenských botách cítí nesví. A holky... holky, co mají také na sobě všechny tyhle věci a sjíždějí se na stejné místo.

Když už my jsme šli na školní ples, šli jsme s holkama. Někteří z nás se dobře bavili, někteří si po letech při pohledu zpátky říkali, jak jen mohli být tak totálně slepí a nevědět, kým skutečně byli. Pár z nás se poštěstilo jít spolu a naše nejlepší kamarádky nás kryly tím, že se vydávaly za naše partnerky. Byli jsme k tomuto rituálu přizváni, ale jen když jsme se drželi příběhu nalajnovaného těmi nahoře. To by nás spíš pozval Neil Armstrong na školní ples na měsíci, než bychom mohli jít na takový ples, jaký se dnes večer koná v Kindlingu.

Když jsme my byli na střední, vlasy existovaly na nudné škále černé/hnědé/zrzavé/blondáté/šedivé/bílé. Dnes tu ale máme Ryana vcházejícího do kulturního centra s vlasy modrými jako drozdí vajíčko. O deset minut později přichází Avery s vlasy růžovými jako Cadillacky kosmetické firmy Mary Kay. Ryanovy vlasy jsou rozježené jako hladina rozbouřeného oceánu, zatímco Averymu spadají zlehka do čela. Ryan je z Kindlingu a Avery z Marigoldu, města vzdáleného pětadesát kilometrů odsud. Hned je nám jasné, že se nikdy nepotkali a že se to každou chvíli změní.

Co se těch vlasů týče, nejsme zajedno. Někteří z nás si myslí, že mít modré nebo růžové vlasy je stupidní. Jiní si přejí moct

se vrátit zpátky a mít vlasy barvou připomínající barvou želé, co nám naše mámy dávaly ke svačině.

Jen málokdy se na něčem shodneme. Někteří z nás milovali. Někteří z nás to nedokázali. Někteří z nás byli milováni. Někteří z nás nebyli. Někteří z nás nikdy nepochopili, kolem čeho jsme dělali takový povyk. Někteří po tom toužili tolik, že za to bojovali až za hrob. Někteří z nás přísahají, že umřeli na zlomené srdce a ne na AIDS.

Ryan vejde na ples a o deset minut později vchází Avery. My víme, co přijde. Téhle scény jsme už byli svědky tolikrát. Jen nevíme, jestli to bude fungovat, ani jestli to vydrží.

Myslíme na kluky, které jsme políbili, kluky, se kterými jsme šoustali, kluky, které jsme milovali, kluky, kteří nemilovali nás, kluky, kteří s námi byli, když jsme odcházeli, kluky, kteří s námi byli i poté, co jsme odešli. Láska tolik bolí, jak byste ji kdy mohli někomu přát? A láska je tak nepostradatelná, jak byste jí kdy mohli stát v cestě?

Ryan a Avery nás nevidí. Neznají nás, ani nás nepotřebují, ani necítí naši přítomnost v místnosti. Prvních dvacet minut plesu nevidí ani jeden druhého. Ryan spatří Averyho přes hlavu třináctiletého kluka s (jo, děsně gay) duhovými kšandami. Nejdřív si všimne Averyho vlasů, pak Averyho samotného. A Avery v ten samý moment vzhlédne a uvidí koukat svým směrem modrovlasého kluka.

Někteří z nás tleskají. Jiní odvrací zrak, protože je to příliš bolestivé.

Vždycky podceňujeme svůj podíl na kouzlu okamžiku. Jako by podle nás bylo kouzlo okamžiku něco, co existuje s námi stejně jako bez nás. Tak to ale není. Věci nejsou kouzelné pro-

to, že je pro nás vyčarovala nějaká vnější síla. Jsou kouzelné, protože my jsme je stvořili, a potom je za kouzelné považovali. Ryan a Avery budou říkat, že když na sebe poprvé promluvíli, když spolu poprvé tančili, bylo to kouzelné. Byli to ale oni – nikdo a nic jiného – kdo tomu okamžiku propůjčil kouzlo. My to víme. Byli jsme u toho. Ryan se tomu otevřel. Avery se tomu otevřel. A nic jiného než otevřít se nepotřebovali. *To je to kouzlo.*

Zaostřete na ně. Modrovlasý kluk vede. Usměje se, když bere růžovovlasého kluka za ruku. Cítí, co my víme: Nadpřirozené je přirozené a ohromit může i sebeobyčejnější pohyb, jako tlukot srdce nebo letmý pohled. Růžovovlasý kluk má strach, tak hrozný strach – jen něco, po čem člověk nejvíc toužil, ho dokáže takhle vyděsit. Naslouchejte tlukotu jejich srdcí. Poslouchejte pozorně.

Ted' ustupte. Podívejte se na ostatní děcka na tanečním parketu. Uvolnění mizerové, rozervaní rebelové, ti ustrašení a ti odvážní. Tančí, nebo netančí. Povídají si, nebo si nepovídají. Ale všichni jsou v jedné místnosti, všichni na jednom místě, schází se tak, jak jim nikdy před tím nebylo dovoleno.

Podstupte ještě o kousek. My stojíme nahoře pod střechem.

Pozdravte nás, jestli nás uvidíte.

Mlčení znamená smrt, říkali jsme. A za tím byl ten předpoklad – ten strach – že smrt znamená mlčení.

Někdy tu hrůzu člověk koutkem oka zahlédne. Když někdo blízký onemocní. Když je někdo blízký odvelen do války. Když si někdo blízký vezme život.

Každý den nový pohřeb. Byla to tak velká součást naší existence. Představte si, že chodíte do školy, kde každý den jeden